

In de stroming

Vanuit de Zodiac zijn de de stroming en de draaikolken in de Saltstraumen duidelijk te zien. Helemaal klaar om erin te gaan, maar het brein komt in opstand. Nee, hier niet duiken! Helemaal gek geworden?

TEKST EN FOTO'S: MARION HAARSMA

Maar toch, binnen een minuut al in het water. Door de Zodiac bij de kant afgezet, net uit de sterkste stroming. Cameras controleren en dan het signaal om te zakken. De stroming draait alle kanten uit. Binnen enkele secondes 'gepakt' en bij de buddies vandaan getrokken. Nog net met de vrije hand vastgegrepen aan het kelp. Dat is heel

sterk en kan wel wat hebben. Pas na veel spartelen weer terug bij de buddies.

STEINBIT De stroming is nog steeds erg sterk en de draaikolken grijpen de vinnen. Toch afzakken, even uitrusten achter een flinke rots. De buddies echter in de volle stroom. Hun luchtballen zijn binnen een seconde wegge-

waaid. Even wachten. En ja, na een paar minuten wordt de stroming minder en kan er tegenin worden gezwommen.

De weg is na een paar dagen wel bekend. Eerst is er een steile wand aan de linkerhand, helemaal begroeid met anemonen. Dan komt een smalle canyon met grote rotsblokken op

Coryphella

Coryphella

Dodemansduim

Zeedahlia

Anemonen

Zeester met tien armen

Zeeëgel

de bodem. Daartussen is de Steinbit te vinden, een lievelingsvis. Op een diepte van 25 meter zelfs twee tegelijk. Hun blauwe kleur valt op in het heldere water. Vanuit de verte zijn ze al te zien.

De grootste vult met zijn enorme kop het gat tussen de rotsen. Met de flitsers tussen de stenen gepropt snel een paar foto's gemaakt. De Steinbit geeft een fotograaf maar een paar seconden, dan is hij weg. Zo groot als hij is, is hij toch bang van de duikers. Pas later in het seizoen wordt hij minder schuchter. Gastheer en buddy Vebjoern Karlsen heeft geleerd om de camerainstellingen en de flitsers helemaal klaar te hebben. 'Be prepared', zegt hij steeds. Vijf foto's kunnen er worden gemaakt voordat hij zich helemaal terugtrekt. De andere heeft zijn kop ook al teruggetrokken.

GEDRAAID De stroming valt maar heel kort weg. Prompt is hij gedraaid en nu dus met de stroming mee. Vroeger werd hier nooit gedoken. Er is lang over gedaan om uit te vogelen hoe hier het veiligst kan worden gedoken. Eenmaal weer gepakt door de stroming gaat het steeds sneller. Weer een Steinbit, nu ligt hij helemaal vrij met zijn kop naar de duikers.

Maar niet proberen te stoppen om foto's te maken en kiezen voor de veiligheid. Deze stroming is niet om grapjes mee uit te halen.

De Saltstraumen is een smalle en ondiepe doorgang tot een enorm fjord in Noorwegen, de Skjerstadfjord. Eb en vloed zorgen ervoor dat een enorme watermassa zich iedere zes

Boompjesslak

Wulk

Van de rustige baai...

...naar de sterke stroming onder de brug

uur heen en weer perst door de smalle opening. Het koude water, wat uit de diepe oceaan omhoog komt, zorgt voor veel voedsel en vis. De stromingen brengen zuurstof in het water. De kunst is om op de kentering te duiken, net als in de Oosterschelde. De stroming brengt een duiker dan heen en weer terug. Vlak voor de kentering in het water gaan, wachten tot de stroom minder wordt en dan er weer tegin zwemmen. Binnen korte tijd keert de stroom, het staat nauwelijks stil.

Dit alles is niet geheel zonder gevaar. Aan het eind van de Salttraumen, aan de kant van het fjord, de binnenkant dus, is een enorme drop off naar 70 meter. Die moet echt vermeden worden, daar wil niemand inkomen. Zelfs met genoeg lucht en zonder paniek is het toch nog levensgevaarlijk. In geval van twijfel is het raadzaam om langs de wand te blijven. Daar is de stroming minder sterk en kan er zo nu en dan beschutting worden gevonden achter een rots of in een inham. De stijle wand is aan de kant van de fjord, aan de zeekant is het relatief minder gevaarlijk, daar wordt de Salttraumen breder en blijft het ondiep, zo'n 30-35 meter. Ook liggen er eilanden waarachter beschutting is.

VEEL LEVEN Tussen het kelp zit daar enorm veel leven. Heel veel naaktslakken. Ook zijn er enorme ronde gaten in de wanden, nog overblijfselen uit de ijstijd. Dit zijn echt de mooiste plekken om te fotograferen. Het verveelt geen moment, het kelp, de zeesterren, de anjelieren, de sponzen, de dahlia's, het koraal, het dodemansduim en niet te vergeten: de zee-komkommers.

Er wordt ook gevist in Salttraumen. Vooral de platvis en de zeewolf zijn geliefde soorten

voor de sportvisserij. Ongecontroleerde visvangst kan de delicate balans in de natuur makkelijk verstoren: de zeewolf eet de zeeegels, de zeeegels eten de algen en kleine wieren van de rotsen. De planten groeien uit tot enorme wieren, kelp genoemd. In de kelpwouden vinden vooral de jonge dieren bescherming en voedsel. Geen zeewolf betekent teveel zeeegels. Het kelp kan niet meer aangroeien en verdwijnt. Dan komen er ook geen jonge dieren meer, kortom een kale vlakte zonder leven.

De normale duiktijd in Salttraumen is 45 minuten. Het water is 10 graden Celsius (er is een enorme invloed van de warme golfstroom), dus nog goed te doen.

Mosselen

Zeewolf